

Tájékoztató a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeiről

A magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeinek és az Oktatási Hivatalnak a feltételek teljesítése nyomon követésével kapcsolatos hatósági tevékenységét az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv. 48/A. § - 48/S. §)
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet,
- az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény.

Jelen tájékoztató az állami ösztöndíjas hallgatók közérthető tájékoztatását és az ösztöndíjas jogviszonnyal kapcsolatos szabályokban való eligazodást hivatott szolgálni, ezért csak a legfontosabb kérdésekre terjed ki. Az ösztöndíjas jogviszonnyal kapcsolatos részletes szabályok a hatályos jogszabályokban mindenki számára hozzáférhetőek a Nemzeti Jogszabálytárban (<https://kereses.magyarorszag.hu/jogszabalykereso>).

Jogszabályváltozás esetén az állami ösztöndíj igénybevételének feltételei módosulhatnak.

Tartalom

I. Az állami ösztöndíjas jogviszony.....	3
1. Finanszírozási formák.....	3
2. Az állami ösztöndíjas jogviszony létrejötte	3
3. A hallgató állami ösztöndíjas jogviszonyból fakadó kötelezettségei	3
II. Az állami ösztöndíj mértékegysége: a félév, és az adott félévben igénybe vett állami ösztöndíj kiszámításának módja	4
III. Az állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltételei.....	5
1. Az állami (rész)ösztöndíjas hallgatók tanulmányi időszakokkal összefüggő kötelezettségei	5
A. OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG /Nftv. 48/A. § a)/	6
B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG /Nftv. 48/A. § c)/	7
2. A volt állami (rész)ösztöndíjas hallgatók munkavállalási időszakokkal összefüggő kötelezettségei.....	9
A. OKLEVÉLSZERZÉS UTÁNI HAZAI MUNKAVISZONY FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG / Nftv. 48/A. § b)/	9
B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG / Nftv. 48/A. § d) /	10
IV. Az Oktatási Hivatal által hivatalból meghozott határozatok.....	11
1. Éves tanulmányi egyenlegközlő határozat (Nftv. 48/I. § (1) bekezdése alapján)	11
2. Egyenlegközlő határozat hallgatói jogviszony megszűnése okán (Nftv.48/I. § (2) bekezdése alapján)	11
3. Visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat (Nftv. 48/A. § c) és d) pontja alapján)	11
4. Oklevélszerzési határidő közlése	12
5. Hazai munkaviszony fenntartási kötelezettséget megállapító határozat.....	12
6. Munkavállalási egyenlegközlő	12
V. Kérelmek.....	12
1. Fellebbezés/jogorvoslati kérelem	12
2. Részletfizetési kérelem	13
3. Mentésítési kérelem	14
4. Visszatérítési kötelezettség kiváltása az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányokkal megegyező időtartamú hazai munkaviszony fenntartásával (Nftv. 48/N. § (3))	16
5. Oklevélszerzési kötelezettség felfüggesztésére vonatkozó kérelem	16

I. Az állami ösztöndíjas jogviszony

1. Finanszírozási formák

A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A 2012/2013-as tanévtől a hallgatók kétféle finanszírozási formában folytathatnak tanulmányokat felsőoktatási képzésben: önköltséges és magyar állami (rész)ösztöndíjas formában. Amíg az önköltséges képzés költségeit a hallgató viseli, addig a magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató képzésének jogszabályban meghatározott költségét, valamint a magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató képzési költségének felét pedig az állam, azzal a kikötéssel, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben (a továbbiakban: Nftv.) meghatározott sajátos feltételek teljesítésére köteles. Ugyanezen szabályok vonatkoznak az önköltséges képzésről állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átsorolt, valamint a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átvétel alapján hallgatói jogviszonyt létesítő hallgatóra is.

Az állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételei, illetve a vonatkozó kötelezettségek természetesen csak azokra vonatkoznak, akik állami ösztöndíjjal támogatott képzésben folytatnak tanulmányokat, tehát a korábbi finanszírozási formában (államilag támogatott, költségtérítéses) folytatott tanulmányokat ezen feltételek nem érintik.

2. Az állami ösztöndíjas jogviszony létrejötte

Hallgatói ösztöndíjszerződés

A 2012/2013-as tanévben az állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltétele volt az ún. hallgatói ösztöndíjszerződés megkötése, amely az állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel szabályait tartalmazta. A hallgatói ösztöndíjszerződésben foglaltak gyakorlatilag teljes mértékben megegyeztek az akkor hatályos Nftv. rendelkezéseivel.

Nyilatkozat az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeinek vállalásáról

A 2013. év nyarán történt Nftv. módosítás következtében a 2013/2014-es tanévtől a magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésre felvételt nyert, átvett, átsorolt hallgatók a hallgatói ösztöndíjszerződés megkötése helyett a beiratkozáskor, átvételkor, átsoroláskor írásban nyilatkoznak az Nftv-ben meghatározott feltételek vállalásáról. A törvénymódosítás értelmében a korábban megkötött hallgatói ösztöndíjszerződéseket is ilyen nyilatkozatnak kell tekinteni, továbbá a hallgatói ösztöndíjszerződést kötött hallgatók esetében is a törvénymódosítással megállapított feltételeket kell alkalmazni (tehát minden állami ösztöndíjas hallgatóra ugyanazon feltételek vonatkoznak, melyek elsődlegesen az Nftv-ben vannak meghatározva).

Amennyiben a felvételt nyert/átsorolt/átvett jelentkező a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeit nem vállalja, a felsőoktatási intézménynek fel kell ajánlania a részére ugyanazon képzésre az önköltséges képzésben való részvétel lehetőségét.

3. A hallgató állami ösztöndíjas jogviszonyból fakadó kötelezettségei

A magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles:

1. megszerezni az oklevelet az adott szakon legfeljebb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszereséig,

2. visszafizetni az Államnak az igénybe vett állami ösztöndíj 50%-ának megfelelő összeget, amennyiben nem teljesíti a jelen felsorolás 1. pontjában meghatározott kötelezettségét,
3. az oklevél határidőn belüli megszerzése esetén az oklevél megszerzésétől számított 20 éven belül az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamú hazai munkaviszonyt fenntartani,
4. az igénybe vett állami ösztöndíj minden évben az infláció mértékével megnövelt összegét visszafizetni az Államnak, amennyiben nem teljesül jelen felsorolás 3. pontjában meghatározott kötelezettség.

A fenti kötelezettségeket képzésenként kell teljesíteni. A kötelezettségek az állami ösztöndíjjal folytatott félévekre tekintettel minden olyan személyre vonatkoznak, akinek az adott felsőoktatási képzésen legalább 1 db állami ösztöndíjjal folytatott féléve van.

A kötelezettségek részleteiről, a mentesítési és egyéb lehetőségekről a III. és V. pontban olvashat.

II. Az állami ösztöndíj mértékegysége: a félév, és az adott félévben igénybe vett állami ösztöndíj kiszámításának módja

Alap esetben a félévente igénybe vett állami ösztöndíj összege megegyezik az ugyanazon szakon az ugyanazon felvételi eljárásban a felsőoktatási intézmény által a felvételi tájékoztatóban meghirdetett, az önköltséges finanszírozású képzés esetén fizetendő önköltség összegével. Az igénybe vett állami ösztöndíj összegének speciális esetekben (pl. képzésváltás intézményen belül) történő kiszámításának módját a 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet tartalmazza.

A hallgató azon félévek tekintetében vesz igénybe állami (rész)ösztöndíjat, amely félévben a hallgatói jogviszonyának státusza a felsőoktatási statisztikai adatközlés idején aktív. A felsőoktatási statisztikai adatközlés időpontja az őszi félévben október 15., a tavaszi félévben pedig március 15.

Ügyfél tehát a fentiek alapján nem vesz igénybe ösztöndíjat abban az adott félévben:

- amely alatt hallgatói jogviszonya szünetel (passzív félévek),
- amelyben a hallgató jogviszonya tavaszi félév esetén március 15., őszi félév esetén október 15. előtt megszűnik,
- amelyben a képzés finanszírozási formája önköltséges.

Azt, hogy mely esetekben vesz igénybe a hallgató állami (rész)ösztöndíjat, és mely esetekben nem, azt az alábbi táblázat szemlélteti.

PI: 2015/2016. őszi félév	
Eset	Történik-e ösztöndíj igénybevétel? (1=igen, 0=nem)
2015.10.15-én a hallgatói jogviszony státusza aktív	1
2015.10.15-én a hallgatói jogviszony státusza passzív	0
rendkívüli passzivalás 2015.10.15. után	0
hallgatói jogviszony 2015.10.15. előtt szűnik meg	0
hallgatói jogviszony 2012.10.15. után szűnik meg	1
önköltséges az adott félév	0

*1: releváns félév – ösztöndíj igénybevétele megtörtént

0: nem releváns félév – nem történt ösztöndíj igénybevétele

Amennyiben egy félév értéke releváns (azaz a hallgató az adott félévben állami ösztöndíjat vett igénybe, határozatokban „1”-el jelölve), az adott félévre vonatkozóan teljes ösztöndíjösszeg kerül elszámolásra, függetlenül attól, hogy mikor szűnik meg a hallgatói jogviszony, vagy hogy hány órát látogatott vagy hány vizsgát teljesített a hallgató.

Az állami (rész)ösztöndíjas hallgató hazai munkaviszony fenntartási kötelezettségének időtartama és az esetleges visszatérítési kötelezettség mértéke a releváns félévek számától és az igénybe vett állami ösztöndíj mértékétől függ.

A munkaviszony fenntartási kötelezettség szempontjából 1 releváns félév=5 hónap=150 nap (30nap/hónap átlagértékkel számolva).

A hallgatói jogviszony fennállása alatt az előző tanévben igénybe vett állami ösztöndíj összegéről minden tanévben határozatban tájékoztatja a hallgatót az Oktatási Hivatal!

Felhívjuk a figyelmet, hogy az Nftv. 47. § szerinti támogatási idő számítása, illetve az, hogy az adott félév támogatási idő tekintetében releváns, bizonyos esetekben különbözik attól, hogy a magyar állami ösztöndíj tekintetében releváns-e a félév! A két jogintézmény egymástól függetlenül vizsgálja a féléveket, más szempontrendszer szerint.

III. Az állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltételei

Az állami (rész)ösztöndíjas jogviszony a hallgató által teljesítendő kötelezettségek szempontjából alapvetően két nagy szakaszra bontható:

1. Tanulmányi időszak

Az első szakasz az ún. tanulmányi időszak, amely időszak alatt az Oktatási Hivatal a hallgató felsőoktatási képzési útját követi nyomon egészen az adott képzésen történő oklevélszerzésig, vagy a sikeres oklevélszerzés hiányában történő visszatérítési kötelezettség megállapításáig.

2. Munkavállalási időszak

A második szakaszban az Oktatási Hivatal a volt ösztöndíjas hallgató foglalkoztatási útját követi nyomon, ezen szakasz alapesetben a sikeres oklevélszerzéstől a hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség határidőre történő teljesítéséig, illetve ennek elmaradása esetén a határidő leteltével a visszatérítési kötelezettség megállapításáig tart. Ebbe a körbe tartozik a tanulmányi időszakban az oklevélszerzési kötelezettség határidőre történő teljesítése hiányában megállapított állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettség alóli, az Nftv. 48/N. § (3) bekezdése szerinti mentesülés esete is.

Az állami ösztöndíjas képzés feltételeinek, kötelezettségeinek nem teljesítése újabb felsőoktatási képzésre történő jelentkezést és a képzésben való részvételt nem korlátozza, akadályozza meg!

1. Az állami (rész)ösztöndíjas hallgatók tanulmányi időszakkal összefüggő kötelezettségei

A tanulmányi időszak alatt az Oktatási Hivatal a Felsőoktatási Információs Rendszerben (a továbbiakban: FIR) tárolt adatok alapján követi nyomon a hallgatói kötelezettségek teljesülését. A FIR a felsőoktatás ágazati nyilvántartása, amelybe a felsőoktatási intézmények törvényi felhatalmazás alapján az intézményi tanulmányi rendszereken keresztül szolgáltatják a hallgatók jogviszonyára és képzésére vonatkozó meghatározott adatokat.

Az Oktatási Hivatal a FIR adatai alapján:

- állapítja meg az állami ösztöndíjjal folytatott félévek számát, az igénybe vett állami ösztöndíj összegét,
- követi nyomon a hallgató képzésváltását, átsorolását,
- értesül az oklevélszerzés időpontjáról,
- állapítja meg a hallgatói jogviszony megszűnésének időpontját,
- stb.

A. OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG /Nftv. 48/A. § a)/

A kötelezettség

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles megszerezni az oklevelet az adott képzésen legfeljebb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Amennyiben a képzési idő másfélszerese szerinti utolsó félév őszi félévre esik, akkor az oklevélszerzési kötelezettség határideje a következő év március 31-én, amennyiben tavaszi félévre esik, adott év augusztus 31-én jár le.
  - Példa: amennyiben a hallgató 6 féléves alapképzésben kezdi meg a tanulmányait, a képzés megkezdésétől számított 9. félév végéig köteles megszerezni az oklevelet. Amennyiben tehát 2015. szeptember 9-én kezdi meg a képzést, az állami ösztöndíjas hallgató alapesetben legkésőbb 2020. március 31-ig köteles megszerezni az oklevelet az adott képzésen.
2. A páratlan számú félévekből álló képzési idejű képzések esetében az oklevélszerzési kötelezettség teljesítésére rendelkezésre álló időtartam számításakor a tört félévet egész félévnek kell tekinteni.
  - Példa: 3 félév képzési idejű képzés esetén a képzés megkezdésétől számított 5. félév végéig kell megszerezni az oklevelet. A példának okán a 2015. szeptember 9-én megkezdett képzés esetében a hallgatónak 2018. március 31-ig kell megszereznie az oklevelet.
3. A képzési idő másfélszerese szerinti határidőbe nem számítanak bele a passzív félévek, azaz a passzív félévek gyakorlatilag kitolják a képzési idő másfélszerese szerinti határidőt.
  - A fenti példa alapján (képzés kezdete: 2015. szeptember 9., képzési idő: 6 félév) egy passzív félév esetén az oklevélszerzési határidő: 2020. augusztus 31., két passzív félév esetén 2021. március 31., és így tovább.
4. Az oklevélszerzési kötelezettség a szakváltást nem korlátozza. Szakváltás történhet a képzés:
  - munkarendjének,
  - nyelvének,
  - helyének megváltoztatásával,
  - átvétellel,
  - felvételi eljárás útján.

Szakváltás esetén a feltételek teljesítése szempontjából az újabb szak képzési ideje és önköltsége irányadó. Amennyiben a hallgató képzési területen belül szakot vált (akár intézményen belül, akár másik intézménybe történő átvétel útján) a hallgatói jogviszonya folyamatosnak tekintendő, így az oklevélszerzési határidő a szakváltást követő képzés képzési ideje alapján, de a hallgatói jogviszony kezdetének (az első képzés kezdetének) időpontjától számítandó.

Felvételi eljárás útján történő szakváltás:

- A felvételi eljárás útján történő szakváltás az oklevél megszerzése nélkül befejezett felsőoktatási képzést követő egy éven belül teljesített beiratkozással lehetséges. Ha tehát a hallgató

jogviszonya megszűnik, de egy éven belül (azonban mindenképpen 2015. szeptember 1-je után) felvétel útján bármely felsőoktatási képzésre beiratkozik (hallgatói jogviszonyt létesít).

- Ha a szakváltás felvételi eljárás eredményeképpen valósul meg, a képzési és kimeneti követelmények másfélszeresének kezdő időpontját az új képzés kezdetétől kell számítani.
  - Az ilyen módon történő szakváltás esetén a korábbi képzés kötelezettségeinek alapját képező állami ösztöndíjas félévek száma, illetve az igénybe vett ösztöndíj összege hozzáadódik az új képzéséhez.
5. Az oklevél megszerzésének dátuma az oklevél kiállításának dátumával egyezik meg. Az oklevél kiállításának dátumáról az Oktatási Hivatal a felsőoktatási intézmény által a FIR-ben közölt hivatalos bejegyzés alapján értesül.

6. Felfüggesztési/halasztási kérelem

Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató oklevélszerzési határidőig előterjesztett kérelmére a határidőre történő oklevélszerzés teljesítésének felfüggesztését engedélyezi

- a külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra,
- nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel. A szünetelés legfeljebb két alkalommal, összesen legfeljebb két év időtartamra engedélyezhető, feltéve, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató igazolja, hogy
- a külföldi felsőoktatási intézmény és a külföldön folytatott tanulmányok az adott állam joga szerint felsőoktatási intézménynek és felsőfokú képzésnek számítanak,
- az oklevél kiadásához szükséges nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében folytatott tanulmányait felnőttképzési jogviszonyban végzi.

Külföldi tanulmányokra történő hivatkozás esetén a külföldi felsőoktatási intézmény által kiállított hallgatói jogviszony-igazolást, nyelvvizsgabizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzési jogviszonyban folytatott tanulmányokra történő hivatkozás esetén a nyelviskolával kötött felnőttképzési szerződés másolatát szükséges mellékelni a kérelemhez.

7. A képzés befejezését megelőzően a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a nyilvántartása alapján a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóval évente közli az általa igénybe vett állami ösztöndíj összegét.

8. Mentésítési kérelem

lásd V. 3. pont

B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG /Nftv. 48/A. § c)/

A kötelezettség

Amennyiben az állami (rész)ösztöndíjas hallgató nem szerzi meg az oklevelet az adott képzésen legkésőbb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül, köteles az általa igénybe vett állami ösztöndíj összegének 50%-át az államnak megtéríteni.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. A visszatérítési kötelezettség megállapításának esetei:
  - Amennyiben a hallgatói jogviszony/képzés az oklevél megszerzését megelőzően az alábbi, a FIR-be bejegyzett indokokkal szűnik meg:
    - kizárás fegyelmi határozat,
    - költségtérítés nem vállalása átsorolásakor,
    - bejelentkezés elmulasztása a megengedettnél többször,

- fizetési hátralék a képzésben,
  - saját bejelentés a képzés megszakítására,
  - képzési kötelezettségek nem teljesítése,
  - a sikertelen javító és ismétlő javító vizsgák megengedett számának túllépése,
- és a hallgatói jogviszony megszűnését követő egy éven belül (azonban mindenképpen 2015. szeptember 1-je után) felvétel útján Ügyfél nem iratkozik be bármely felsőoktatási képzésre (nem létesít hallgatói jogviszonyt). A visszatérítési kötelezettség tényleges megállapítására így csak a képzés megszűnését követő egy év elteltével kerülhet sor.
- Amennyiben az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszerese oklevélszerzés nélkül telik el.
2. Amennyiben a III. 1. B. 1. pontban ismertetett hallgatói jogviszony megszűnési okok figyelembevételével az oklevél megszerzése előtt úgy szűnik meg a hallgató hallgatói jogviszonya, hogy:
- alapképzés, mesterképzés, felsőoktatási szakképzés esetében legfeljebb egy darab,
  - egységes, osztatlan mesterképzés esetében legfeljebb kettő darab
- releváns féléve van és a III. 1. B. 1. pontban meghatározottak szerint egy éven belül nem kezd új felsőoktatási képzést beiratkozás útján, nem kell teljesíteni a visszatérítési kötelezettséget. Ezen körülménye fennállását az Oktatási Hivatal hivatalból vizsgálja, és ennek megfelelően hozza meg határozatát.

Az alábbi táblázat szemlélteti a leírtakat:

felsőoktatási szakképzés, alapképzés, mesterképzés				
	2015/2016. ősz	2015/2016. tavasz	2015/2016. ősz	Van visszatérítési kötelezettség?
1. eset	1	0	0	NEM
2. eset	0	1	0	NEM
3. eset	1	1	0	IGEN

*1: releváns félév – ösztöndíj igénybevétele megtörtént
0: nem releváns félév – nem történt ösztöndíj igénybevétele

egységes, osztatlan képzés				
	2015/2016. ősz	2015/2016. tavasz	2015/2016. ősz	Van visszatérítési kötelezettség?
1. eset	1	1	0	NEM
2. eset	1	0	1	NEM
3. eset	1	1	1	IGEN

*1: releváns félév – ösztöndíj igénybevétele megtörtént
0: nem releváns félév – nem történt ösztöndíj igénybevétele

3. A határozatban megállapított visszatérítési kötelezettséget a határozat jogerőre emelkedését (amennyiben nem fellebbeznek ellene, a határozat a kézhezvételt követő 16. napon jogerőre emelkedik) követő 30. napig kell megfizetni, mentesítési, részletfizetési kérelem ugyanezen időpontig terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem benyújtásának a visszatérítési kötelezettség teljesítésre halasztó hatálya van. (Mentesítési és részletfizetési kérelem okán lásd V. 2. és 3. pont)
4. A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával - átvállalhatja.
5. A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, mely nem terheli a hagyatékot.
6. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a III. 1. B. 4. pont szerinti átvállaló személy az Oktatási

Hivatal által jogerősen megállapított visszafizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, és a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott jogerős döntésben foglaltaknak nem tesz eleget, a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak. Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlannyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.

7. Amennyiben a hallgató adott képzése az alábbi indokokkal szűnik meg:

- átvétel kérelemre más intézménybe,
- átvétel intézménymegszűnés alapján más intézménybe,
- távozás jogutód intézménybe intézményi jogutódlás miatt,
- képzésváltás intézményen belül,

a hallgatói jogviszony folyamatosnak tekintendő, és ebben az esetben az Oktatási Hivatal nem állapít meg ösztöndíj visszatérítési kötelezettséget, hanem figyelemmel követi, hogy az újonnan keletkező képzésben a hallgató teljesíti-e az oklevélszerzési kötelezettségét. (III. 1. A. 4. pont szerinti szakváltás)

8. Mentesítési kérelem

lásd V. 3. pont

9. Részletfizetési kérelem

lásd V. 2. pont

2. A volt állami (rész)ösztöndíjas hallgatók munkavállalási időszakkal összefüggő kötelezettségei

Az állami (rész)ösztöndíjas hallgató hazai munkaviszonnyal kapcsolatos kötelezettségének teljesítését elsősorban a Nemzeti Adó-és Vámhivatal, az Országos Egészségügyi Pénztár, a Magyar Államkincstár, és a Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatszolgáltatása alapján követi nyomon az Oktatási Hivatal.

Az Oktatási Hivatal ezen adatszolgáltatások alapján:

- megállapítja a teljesített hazai munkaviszony mértékét, az előírt hazai munkaviszony teljesítését,
- a teljesítés elmaradása esetén megállapítja a volt állami (rész)ösztöndíjas visszatérítési kötelezettségét.

A. OKLEVÉLSZERZÉS UTÁNI HAZAI MUNKAVISZONY FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG / Nftv. 48/A. § b)/

A kötelezettség

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény(a továbbiakban: Tbj.) 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (a továbbiakban: hazai munkaviszony).

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Munkaviszony fenntartási kötelezettség csak olyan félévek után keletkezik, melyekben a hallgató állami ösztöndíjat vett igénybe (releváns félév). A munkaviszony fenntartási kötelezettség szempontjából 1 releváns félév=5 hónap=150 nap (30nap/hónap átlagértékkel számolva).
2. A hazai munkaviszonynak bejelentett munkaviszonynak kell lennie, amely alapján a volt hallgató társadalombiztosítási ellátásban részesül. Az Oktatási Hivatal a hazai munkaviszony alatt a társadalombiztosítási jogviszonyban eltöltött napok számát veszi figyelembe, ezért a hazai

munkaviszony teljes és részmunkaidőben is egyformán teljesíthető. Amennyiben egy adott napja a volt hallgatónak két jogcímen is biztosított (pl. párhuzamos munkaviszony és megbízási jogviszony vagy párhuzamos GYES és munkaviszony), az egy biztosított napnak számít.

3. A 20 éves határidő az oklevél kiállításának dátumával kezdődik.
4. A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít:
  - a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,
  - az az időszak, amely alatt a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részére a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskeresői járadékot folyósítottak.
5. A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy az előírt hazai munkaviszonyt a származási országában is teljesítheti.
6. A hitéleti képzésben részt vevő magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót az e pont szerinti hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség nem terheli.
7. A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
8. Az Oktatási Hivatal a teljesített hazai munkaviszony mennyiségéről és az annak arányában csökkentett esetleges, az Nftv. 48/A. § d) pontja szerinti visszatérítési kötelezettség arányos összegéről évente tájékoztatja a volt hallgatót.

9. Mentésítési kérelem

lásd V. 3. pont

B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG / Nftv. 48/A. § d) /

A kötelezettség (első alkalommal legfeljebb 2023. évben állhat fenn)

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított magyar állami (rész)ösztöndíjnak - évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt - összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a III. 2. A. pont szerint hazai munkaviszonyt.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Az e pont szerinti ösztöndíj visszatérítési kötelezettségre abban az esetben kerül sor, ha az oklevél kiállítását követő 20 éven belül az előírt hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség teljesítése egyáltalán nem, vagy csak részben történt meg. Részleges teljesítés esetén a visszatérítendő összeg a részleges teljesítéssel arányosan csökken.
2. A határozatban megállapított visszatérítési kötelezettséget a határozat jogerőre emelkedését (amennyiben nem fellebbeznek ellene, a határozat a kézhezvételt követő 16. napon jogerőre emelkedik) követő 30. napig kell megfizetni, mentesítési, részletfizetési kérelem ugyanezen időpontig terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem benyújtásának a visszatérítési kötelezettség teljesítésre halasztó hatálya van. (Mentesítési és részletfizetési kérelem okén lásd V. 2. és 3. pont)
3. A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával - átvállalhatja.
4. A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, mely nem terheli a hagyatékot.

5. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a III. 1. B. 4. pont szerinti átvállaló személy az Oktatási Hivatal által jogerősen megállapított visszafizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, és a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott jogerős döntésben foglaltaknak nem tesz eleget, a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak. Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlannyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.
6. **Mentesítési kérelem**
lásd V. 3. pont
7. **Részletfizetési kérelem**
lásd V. 2. pont

IV. Az Oktatási Hivatal által hivatalból meghozott határozatok

Az Oktatási Hivatal legtöbb határozatát a hallgató kötelezettségeivel összefüggésben hozza meg. Az egyes határozatok típusait az alábbi felsorolás tartalmazza. Az egyéb határozatok és végzések a hallgatók által a jelen pontban taglalt határozatokkal összefüggésben benyújtott kérelmek vonatkozásában keletkeznek. Az ezekkel kapcsolatos információkat külön pont tárgyalja.

1. Éves tanulmányi egyenlegközlő határozat (Nftv. 48/I. § (1) bekezdése alapján)
  - Az Oktatási Hivatal a hallgatói jogviszony és a felsőoktatási képzés fennállása alatt évente, minden tanév őszén tájékoztatja a hallgatókat az előző tanévvel bezárólag igénybe vett állami (rész)ösztöndíj aktuális összegéről. A tájékoztatásban a FIR-ben tárolt adatok alapján a képzés egyes paramétereinek feltüntetése mellett féléves bontásban szerepel az igénybe vett állami (rész)ösztöndíj összege is.
  - Ez a típusú határozat ösztöndíj visszatérítési kötelezettséget nem állapít meg, csupán tájékoztató jellegű. Ennek értelmében, amennyiben a visszatérítési kötelezettség megállapítását megalapozó körülmény nem áll fenn, azonban az egyenlegközlő határozatra hivatkozással visszafizetés kötelezettség alóli mentesítés tárgyú kérelmet nyújtanak be, úgy azt az Oktatási Hivatal azt érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, tekintettel arra, hogy a mentesítési kérelem lehetetlen célra irányul, vagy idő előtti (még nincs megállapított visszafizetési kötelezettség)
2. Egyenlegközlő határozat hallgatói jogviszony megszűnése okán (Nftv.48/I. § (2) bekezdése alapján)
  - A hallgatói jogviszony megszűnését követően az Oktatási Hivatal tájékoztatja a hallgatót az adott képzésen igénybe vett állami ösztöndíj összegéről és az igénybe vett állami ösztöndíjas félévek számáról, a IV. 1. pontban részletezett formában.
3. Visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat (Nftv. 48/A. § c) és d) pontja alapján)
  - Amennyiben a jelen tájékoztató III. 1. B. pontja szerint a visszatérítési kötelezettséget megalapozó körülmény áll fenn, a visszatérítési kötelezettségről az Oktatási Hivatal külön határozatban rendelkezik. Amennyiben III. 1. B. 2. pontja alapján nincs helye visszatérítési kötelezettségnek, a határozatban a visszatérítendő összeg értékeként 0 Ft szerepel.
  - A határozatban megállapításra kerül (az igénybe vett állami ösztöndíj összege mellett) a tényleges visszatérítési kötelezettség (is.) A visszatérítési kötelezettség teljesítésének módjáról a határozat kifejezetten rendelkezik, a kedvezményezett számlaszám és az átutalás közleményének feltüntetésével.

- A határozat indokolása tartalmazza a mentesítési és részletfizetési kérelem előterjesztésének lehetőségére és módjára vonatkozó teljes körű tájékoztatást is. (Lásd. V. 2. és 3. pont)
  - A visszatérítési kötelezettséget alapesetben a határozat jogerőre emelkedését követő 30. napig kell teljesíteni, ugyanakkor a mentesítési vagy részletfizetési kérelem is ezen határidővel terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem előterjesztésének a kérelem ügyében hozott döntés jogerőre emelkedéséig halasztó hatálya van.
  - Amennyiben a volt hallgató a visszatérítési kötelezettséget a határidőre nem teljesíti, vagy a teljesítési kötelezettség alól nem mentesül, az Oktatási Hivatal a NAV-nak adja át az ügyet a visszatérítendő összeg behajtására.
4. Oklevélszerzési határidő közlése
- Amennyiben a hallgató hallgatói jogviszonya sikeres kimeneti vizsga, vagy tanulmányok befejezése, végbizonysítvány megszerzése kimeneti vizsga nélkül (abszolutórium) indokkal szűnik meg, az Nftv. 48/I. § (2) bekezdése alapján az Oktatási Hivatal közli a hallgatóval az adott képzésen igénybe vett állami ösztöndíj összegét, továbbá az Nftv. 48/A. § a) pontja alapján megállapított oklevélszerzési határidőt.
  - Az oklevélszerzési határidő felfüggesztése iránt kérelem nyújtható be, melynek részleteiről lásd: III. 1. A. (7) pont.
5. Hazai munkaviszony fenntartási kötelezettséget megállapító határozat
- Amennyiben a hallgató az adott képzésen az Nftv. 48/A. § a) pontja szerinti határidőig megszerzi az oklevelet úgy - a FIR-be a felsőoktatási intézmény által lejelentett adat alapján (oklevél kiállításának dátuma) - az oklevél megszerzését követően az OH közli a hallgatóval az igénybe vett (releváns) állami ösztöndíjas félévek alapján fennálló, az Nftv. 48/A. § b) pontja szerinti hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség mértékét és annak teljesítésére nyitva álló határidőt.
  - A hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség teljesítése alól mentesítést kérhet a volt hallgató. (Lásd: V. 3. pont)
6. Munkavállalási egyenlegközlő
- A volt hallgató foglalkoztatási útjának nyomon követése során az Oktatási Hivatal évente tájékoztatja a volt hallgatót az általa aktuálisan teljesített hazai munkaviszony mennyiségéről, illetve az teljesítés arányában az Nftv. 48/A. § d) pontja szerinti feltételes visszatérítési kötelezettségből fennmaradó összegről.

V. Kérelmek

Az Oktatási Hivatal a IV. pontban felsorolt határozatait hivatalból hozza meg. Ezek a határozatok tartalmazzák az esetleges kérelmek előterjesztésének lehetőségére, a kérelmek előterjesztésének módjára vonatkozó tájékoztatást is. Az egyes határozatokkal kapcsolatos kérelem előterjesztésre vonatkozó információkat ez a pont részletezi.

1. Fellebbezés/jogorvoslati kérelem

- Fellebbezési lehetőség:

A hallgató az Oktatási Hivatal bármely olyan döntésével (határozat/végzés) szemben tud fellebbezést benyújtani, amely döntések esetén a fellebbezési lehetőséget a közigazgatási hatósági eljárási törvény biztosítja. A döntésekkel szembeni fellebbezési lehetőségről maga a döntés rendelkező része ad tájékoztatást, illetve amennyiben nincs helye fellebbezésnek, ennek indokát is tartalmazza a döntés. A döntés ellen ezek figyelembevételével bármilyen okra tekintettel lehet fellebbezni, amelyre nézve a (volt) hallgató a döntést sérelmesnek találja.

- Fellebbezési határidő:

Amennyiben a fellebbezési lehetőség biztosított, úgy fellebbezni a döntés kézhezvételét követő 15 napon belül lehet. A fellebbezés előterjesztésének dátuma a fellebbezés postára adásának dátuma.

- **Jogerő:**

A hatóság első fokú döntése jogerőssé válik, ha ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt, azaz a döntés kézhezvételét követő 16. napon.

- **Igazolási kérelem:**

Amennyiben a fellebbezési határidőt a hallgató önhibáján kívül mulasztja el, igazolási kérelmet terjeszthet elő. Az igazolási kérelemben igazolni kell az önhibán kívüli ok fennállását. Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követő nyolc napon belül, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni. Az igazolási kérelemmel együtt pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, tehát az igazolási kérelemmel egyidejűleg a fellebbezést is elő kell terjeszteni.

- **Fizetendő illeték:**

- A fellebbezési eljárásért a (volt) hallgatónak eljárási illetéket kell fizetnie. Ez alapesetben a postákon megvásárolható illetékbélyegnek magára a kérelemre történő felragasztásával, vagy a döntésben feltüntetett számlaszámra utalással, a közleményben a döntés iktatószámára történő hivatkozással teljesíthető.
- A 10 ezer forintot meghaladó illeték megfizetése illetékkiszabás alapján történik. Az illetékkiszabás olyan módon történik, hogy az illetékköteles iratot annak egy másolatával az állami adóhatósághoz kell benyújtani. Az irat illetékkiszabásra történő bemutatását az eredeti iraton igazolja az adóhatóság. Az Oktatási Hivatalhoz az ezzel az igazolással ellátott iratot kell benyújtani.
- A megfizetendő illetékre vonatkozó tájékoztatást a döntés tartalmazza:
  - az éves tanulmányi egyenlegközlő határozat elleni fellebbezés, amennyiben még élő hallgatói jogviszonya van a fellebbezőnek, illetékmentes,
  - egyéb határozatok ellen fellebbezési illeték összege:
Amennyiben a fellebbezés tárgyának értéke pénzben megállapítható, úgy illetékként a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint illetéket kell megfizetni. Az illeték összegének legfelső határa 500 ezer forint.
- végzés ellenei fellebbezési illeték összege:
  - alap esetben 3000 forint,
  - ha a végzés csak az érdemi határozat elleni fellebbezéssel támadható meg, akkor a határozat elleni fellebbezés illetékét kell megfizetni
- A jogorvoslati eljárásban megfizetett valamennyi illetéket az ügyfélnek vissza kell téríteni, ha a közigazgatási hatóság vagy a bíróság által felülvizsgált közigazgatási hatósági döntés vagy intézkedés az ügyfél hátrányára részben vagy egészben jogszabálysértőnek bizonyult.

2. **Részletfizetési kérelem**

- **Részletfizetési lehetőség:**

A hallgató kérelmére az OH ötmillió forint alatti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tíz évre szóló, ötmillió forint feletti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tizenöt évre szóló részletfizetést engedélyez.

- **Benyújtási határidő:**

A részletfizetési kérelem a visszatérítési kötelezettség esedékességéig, azaz a visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat kézhezvételét követő 45 napon belül terjeszhető elő. (A határozat jogerőre emelkedése a kézhezvételt követő 15. napot követő nap, az esedékesség a jogerőre emelkedést követő 30. nap)

• Fizetendő illeték:

A részletfizetési kérelemre induló eljárás illetéke **3000 forint**, melyet a kérelemre ragasztott illetékbélyeg formájában, vagy a döntésben feltüntetett számlaszámra utalással, a közleményben a döntés iktatószámára történő hivatkozással lehet megfizetni.

3. Mentesítési kérelem

• Mentesítési lehetőség:

Az állami ösztöndíjas hallgató kérelmére az Oktatási Hivatal a hallgatót az Nftv-ben meghatározott indokok alapján az egyes kötelezettségek alól részben vagy egészben mentesítheti. Hogy mely kötelezettségek alól milyen indokokkal kérhető mentesítés, azt az alábbi táblázat foglalja össze.

Kötelezettség	Mentesítési indok
48/A. § a) – határidőre történő oklevélszerzés	▪ 3 gyermek születése
	▪ ha a hallgató az oklevelet ezen indokok miatt nem képes megszerezni:
	• tartós betegség*
	• baleset
48/A. § b) – határidőre történő oklevélszerzés utáni hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség	• szülés
	▪ ha a hallgató a kötelezettségét ezen indokok miatt nem tudja teljesíteni:
	• megváltozott munkaképesség**
	• tartós betegség
	• baleset
	• szülés
48/A. § c) – határidőre történő oklevélszerzés hiányában visszatérítési kötelezettség	• kettő vagy több gyermek nevelése
	• egyéb váratlan, önhibán kívüli ok
	▪ az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező idejű hazai munkaviszony fenntartása
	▪ 3 gyermek születése
	▪ ha a hallgató a kötelezettségét ezen indokok miatt nem tudja teljesíteni:
	• megváltozott munkaképesség
48/A. § d) oklevélszerzés utáni hazai munkaviszony hiányában visszatérítési kötelezettség	• tartós betegség
	• baleset
	• szülés
	• kettő vagy több gyermek nevelése
	• egyéb váratlan, önhibán kívüli ok
	▪ ha a hallgató a kötelezettségét ezen indokok miatt nem tudja teljesíteni:
• megváltozott munkaképesség	
• tartós betegség	
• baleset	
• szülés	
• kettő vagy több gyermek nevelése	
• egyéb váratlan, önhibán kívüli ok	

* **Tartósan beteg** az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást

szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

** Megváltozott munkaképességű személy az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű.

• Benyújtási határidő:

▪ Oklevélszerzési kötelezettség alóli mentesítés esetén:

Mentesítési, vagy felfüggesztési kérelem az oklevélszerzési határidőig bármikor benyújtható.

▪ Visszafizetési kötelezettség alóli mentesítési kérelem esetén:

A visszafizetési kötelezettség alóli mentesítési kérelem a visszatérítési kötelezettség esedékességéig, azaz a visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat kézhezvételét követő 45 napon belül terjeszthető elő. (A határozat jogerőre emelkedése a kézhezvételt követő 15. napot követő nap, az esedékesség a jogerőre emelkedést követő 30 nap)

▪ Munkavégzési kötelezettség alóli mentesítési kérelem:

Mentesítési, vagy felfüggesztési kérelem az munkaviszony fenntartási kötelezettség teljesítési határidejéig bármikor benyújtható.

• Fizetendő illeték:

A mentesítési kérelem alapján induló eljárás illetéke **3000 forint**, melyet a kérelemre ragasztott illetékbélyeg formájában, vagy a döntésben feltüntetett számlaszámra utalással, a közleményben a döntés iktatószámára történő hivatkozással lehet megfizetni.

• Csatolandó dokumentumok:

A mentesítési kérelemhez csatolandó dokumentumok az egyes mentesítési indokokra tekintettel:

▪ három gyermek szülése esetén:

- gyermekek születési anyakönyvi kivonatának másolata,

▪ megváltozott munkaképesség esetén:

- a rehabilitációs hatóság megváltozott munkaképesség megállapítása során kiállított komplex minősítésről készült összefoglaló vélemény másolata,

▪ tartós betegség esetén:

- a Magyar Államkincstár magasabb összegű családi pótlékra jogosultságot megállapító határozat másolata,
- vagy a rehabilitációs hatóság szakhatósági állásfoglalásának, szakvéleményének másolata,

▪ baleset esetén:

- kórházi zárójelentés, vagy szakorvosi igazolás másolata,

▪ kettő vagy több gyermek nevelésére tekintettel:

- a gyermekek születési anyakönyvi kivonatának és azonos lakcímet igazoló lakcímkártyák másolata,

• Mellékelt dokumentumok hitelessége:

▪ Az eredeti dokumentumok másolati példányának hitelességét

- ügyvéd/közjegyző általi hitelesítéssel,
- vagy a kérelmező büntetőjogi felelősségének tudatában tett nyilatkozattal kell igazolni.

- Fentiekén túl lehetőség van az eredeti dokumentumok Oktatási Hivatalnál történő bemutatására is.

4. Visszatérítési kötelezettség kiváltása az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányokkal megegyező időtartamú hazai munkaviszony fenntartásával (Nftv. 48/N. § (3))

- A kérelem előterjesztésére az V. 3. pontban meghatározott általános szabályok vonatkoznak.
- Az OH a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 48/A. §c) pontja alapján meghatározott feltételt - kormányrendeletben meghatározottak szerint - teljesítettnek tekinti, ha a hallgató hazai munkaviszonyt az állami (rész)ösztöndíjjal igénybe vett képzési időnek megfelelő időtartamban tart fenn.
- Ha a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató e pont szerinti mentesítését kérelmezi, a mentesítési döntés jogerőre emelkedésének napjától az állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő háromszázhatvanötödik napig teljesítheti a hazai munkaviszony fenntartási kötelezettségét.
- A munkavégzési kötelezettségbe az ügyfél kérelmére be kell számítani a hallgatói jogviszony megszűnése és a kötelezettségről hozott jogerős döntés közötti időszakban végzett, a kérelmező által igazolt, hazai munkavégzésre irányuló jogviszonyt.
- Ha a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató a fentiek szerinti időtartamon belül ismételten hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonyt vagy iskolarendszerű szakképzésben nappali tagozaton tanulói jogviszonyt létesít, a Hivatal kérelemre a munkaviszony fenntartási kötelezettség teljesítését ezen tanulói, hallgatói jogviszony fennállásának időtartamára felfüggeszti.

5. Oklevélszerzési kötelezettség felfüggesztésére vonatkozó kérelem

- Lásd: III. 1. A. 7. pont
- Csatolandó dokumentumok:
A nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében folytatott tanulmányokat a felnőttképzési szerződés másolatával vagy a képzést nyújtó által kiállított igazolással lehet igazolni.